

ომის ღლიუკი.

ალფონსავლითის ახაბრაჟი. ჩეულებბრევი სროლა.
კავასისის ახაბრაჟი მდგომარეობა უცვლელია
დასავლითის ახაბრაჟი. პაერში ბრძოლა გრძელდება, ხმელეთზე არა-

ამის წინა დინგლისის ელჩმა პეტრო-
გრადში, სერ ბიუტენენმა რუსეთ ინგლი-
სის დროშის საზოგადოების კრებაზე სი-
ტყვა წარმოსთქვა, რომელშიც სხვათა შო-
რის ამობობდა: არაერთი საფუძველი არა

„ბირე ველ“-ის ამ სიტყვებმა რუსულ
პრესაში გამოიწვია დიდი კამათი, რომე-
ლიც კალეტა „რჩმა“ დაიწყო.
გაზ „უტრო როსისი“ თანამშრო-
მელი სათათბიროს პირველ სხდომის შთა-
ბეჭდილებას ასე ახასიათებს:

ახალი ამბავი.

ხვალ 11 ნოემბერს, ქუთაისის საოლქო
სასამართლოში დანიშნული გასარჩევად
ჩვენი გაზეთის რედაქტორის ი. თ. ცინ-
ცაძის საქმე, რომელიც პასუხის გებაშია
მიტეული კანონის 1039 მუხლის ძალით.

ქუთაისის საერთაერთო ნდობის ცე-
ცხლისაგან დამხრევე საზოგადოებას მოუ-
ვიდა ნებაბრთვა გაავრცელოს ოპერაციები:
გორში, ბორჯომში, ახალციხეში, აბას-
თუმანში, სენაკში, ხონში და ზუგდიდში

საბედისწერო ნაბიჯი.

ჩემს ცხოვრებაში ადელი ქონდა ერთ
შემთხვევას, რომლის მხვერპლიც კინაღამ
შევიქნენ. ბედით თუ უბედობით ცოცხა-
ლი დავრჩი და ეს ამბავი, ეგრედ რომა
ესთქვათ, ჩემს საიდუმლობათ გადაიქცა.

— მასოვს მიუჯე მე.
— ისიც გესმოდება, რა მიბასუბე მა-
შინ.
— ისიც მასოვს, გიბასუბე რომ ვარ
ჩვედი დიდებული მწერალი რომ გამო-
ცდილდე, მეტქი.
— ძალიან კარგი, მერე შენ რას შეე-
ბი ამისათვის?
— როგორ თუ რას ვშევიბი, ვწერ...
— იი სწორეთ აქ უნდა დაგიკორო.
ჩვენ შენზე იმედებს ვაშარებთ, რალაცას
ვევლით და შენ რას შევიბი ამისათვის;
სწერ ოც პკვიარიან მოთბრობებს, მინია-
ტურებს თუ რალაცა ნოველები ვარო და
მორჩა... ჰოდა ამითი გინდა შენ რამეს
გახბე? ვინ შეამჩნევს ასეთ შენ მუშოა-
ბას, და რა მწერალი გამოხვალ ამითი!...

ქართული გირ. 5 კ., ხანა 10 კ.,
კომპოსტო 3 კ., ტარანი გირ. 25 კ.,
შაქარი თავი გირ. 23 კ., ფუთი 9 მ და
20 კ., ფხენილი გირ. 20 კ., ფუთი 7 მ.

◆ რეაქციამ შიდალ „სასოფლო გაზე-
თის“ მორიგე მე 21 №-რი.
◆ როგორც ქუთაისის ეპიკრიტის დე-
პეშით ატკობინებენ ქალაქ როსტოვიდან
უყვე გამოსულა რამოდენიმე ვაგონი „შა-
ქარი ქუთაისის საქიროებისათვის, თუ რო-
დის მოაწვეს ეს „შაქარი ქუთაისში ჯერ
ჯერობით გამოაუტკვევლია.

◆ გვლავ მუფუნგუების შესახებ. როგორც
დასამჯავლებათ გავიგეთ ადგ. მუფუნგუებს
თურმე ქადაქის გამგეობა ახლავს სსკდასსკა
ხარისხის პუნის ფქველს და წინადადებას აქ-
ლევს, რომ მათ ეს ფქველი აფრთხის ერთი
შეტრეში ისე, რომ შეტრე ხარისხის პური
გამოადავს, მაგრამ შეტრეები ამს ეგრადლე
მას სრულად არ აქტევენ, აგახი თურმე კარ-
გი დარსუბის ფქველს სსკდასსკა ადგაქვი-
ში შევიდნ ზედ-შეტ ფსკეში და ადგილ-
ბრავ კა აგსბებნ სრულად უფარვის პურს
და ზედ-შეტ ფსკეში აწქედან მომხმარებუბეს.

◆ სსკდასსკა მინისტრის რწუ
ნებუდა აცნობებს აგრონომ ა. მ. ვასი-
ლევსკის რომ სამიწათმკველად დღებარა
მეტესი სამეგრელოში ქარხახული აქვს
დაარსოს ჩიის საშრობი განხანა, იმვაჯი
ტიპის როგორიც ამჟამათ არსებობს და
მოქედობს ქ. ოზურგეთში.

◆ მუშაგომლობა ლეღვანის საზოგა
დოების (მორ. მ.) მცხოვრებნი: გიორ
გი მაქვარიანი იოსებ გურგენიძე, გიორ-
გი ებანოძე, იორდანე არევაძე და ბესა-
რიონ მუმლაძე შუამდგომლობენ ქუთაი-
სის გუბერნატორის წინაშე, რათა ნება
დართონ მათ გახსნან მომხმარებელი სა-
ზოგადოება სოფელ მარელისში „სხელ-
წოდებით „მოდი ნახე“.

◆ ამ ოცე ვაგონი ფქველიდან რომელ-
საც ქ. ფოთში ქუთაისის საქიროების
თვის რეკვიზიცია უყვეს, ქალაქმა უყვე
მიიღო 6 ვაგონი, ხოლო დანარჩენ 14
ვაგონსაც ამ დღეებში მიიღებს.

◆ ქადაქის სსსსიტრო კომისიამ სანო-
ვაცი ზედმეტ ფსკეში გაყიდვისათვის
ოქმი შეუდგინა გავარინის ქუჩაზე სიმონ
დავითის მე ტყეშელაშვილს.

◆ ახლ სენაკის სასოფლო სამეურნეო
საზოგადოების გამგეობა, სენაკის მაზრაში
სასოფლო სამეურნეო ცოდნის გაავრცე-
ლების საქიროებისათვის, შუამდგომლობს
დასავლეთ საქართველოს მთავრობის აგ-
რონომ ა. მ. ვასილევსკის წინაშე რათა
აღმოუჩინოს ხსენებულ საზოგადოებას
ყოველ წლიური დახმარება 1200 მანე-
თის სახით.

◆ დღეს დაღათ 7 საათზე ქუთაისში ჩა-
მოსაკენებენ კავასისის ფრონტზე ბრძო-
ლაში მტერთან გამირულად დაღუპულ პოლ-
ეთქვით რომანს, დრამას... გესმის, შენ
უნდა იმუშავო და...

— რა გქნა, უბასუბე მე, რაც შემიძ-
ლია ვმუშაობ, ვსწერ და მეტი რა გინ-
დათ... დიდი რამე... ჰო მაგაზე მე ბევრ
ჯერ ვფიქრობდი, მარა, არც ისეთი თემა
მაქვს და... და ერთი სიტყვით არ შემი-
ძლია რამე დიდი ნაწარმოების დაწერა
და მორჩა... განა შენი სწავლება მინდა
რომ შემიტელოს, მაგრამ... ჰეხ...
— არა, ჩემო მშაო, მე, როგორც მე-
ბარი, მოვიბოხო, რომ შენ შეუდგე მე-
შაობას... თემის მე გაძლევ, არც ისე
ძნელია მინდამინც ამ თემის მოძებ-
ნა...

— აბა რა არი, როგორი თემა?!
ეხლავებს...
მან მოუკიდა პპიროსს, გიარ-გამოი-
რა... — იი თუნდა ასეთი მიბოხა მან, რამ-
დენივე წუთის შემდეგ:
— ერთი ახალგაზრდა უმაღლეს სწავ-
ლა დამთავრებული თავადი სცხოვრობს
სოფლად თავისი მამულში, ამუშავებს მი-
წას ახალი მანქანებით და სხვადასხვა.

ჩამოდის ერთხელ ქალაქში... შეგნდება
ერთ ქალს. ქალი ახალგაზრდა... გიშრის
ფერი თმა... სპილოს ძეღის ფერი თე-
რი კბილები... შავი თვალები, წამ წამთა
ჩრდილი და სხვადასხვა და სხვა ამისთა-
ნა... შეუყვარდება... შეირთავს ცოლათ.
წავლენ სოფლათ... პირველათ ბუნება,
მშვენიერება... ერთი სიტყვით სტკებე-
ან... მერე ქალს მოსწყურდება, ჩამოღ

პორტუგის სილიბისტრო ისილორეს ძე
ლოლანდის გეშს.
◆ რეაქციამ შიდალ „სასოფლო გაზე-
თის“ მორიგე მე 21 №-რი.

◆ გვლავ მუფუნგუების შესახებ. როგორც
დასამჯავლებათ გავიგეთ ადგ. მუფუნგუებს
თურმე ქადაქის გამგეობა ახლავს სსკდასსკა
ხარისხის პუნის ფქველს და წინადადებას აქ-
ლევს, რომ მათ ეს ფქველი აფრთხის ერთი
შეტრეში ისე, რომ შეტრე ხარისხის პური
გამოადავს, მაგრამ შეტრეები ამს ეგრადლე
მას სრულად არ აქტევენ, აგახი თურმე კარ-
გი დარსუბის ფქველს სსკდასსკა ადგაქვი-
ში შევიდნ ზედ-შეტ ფსკეში და ადგილ-
ბრავ კა აგსბებნ სრულად უფარვის პურს
და ზედ-შეტ ფსკეში აწქედან მომხმარებუბეს.

◆ სსკდასსკა მინისტრის რწუ
ნებუდა აცნობებს აგრონომ ა. მ. ვასი-
ლევსკის რომ სამიწათმკველად დღებარა
მეტესი სამეგრელოში ქარხახული აქვს
დაარსოს ჩიის საშრობი განხანა, იმვაჯი
ტიპის როგორიც ამჟამათ არსებობს და
მოქედობს ქ. ოზურგეთში.

◆ მუშაგომლობა ლეღვანის საზოგა
დოების (მორ. მ.) მცხოვრებნი: გიორ
გი მაქვარიანი იოსებ გურგენიძე, გიორ-
გი ებანოძე, იორდანე არევაძე და ბესა-
რიონ მუმლაძე შუამდგომლობენ ქუთაი-
სის გუბერნატორის წინაშე, რათა ნება
დართონ მათ გახსნან მომხმარებელი სა-
ზოგადოება სოფელ მარელისში „სხელ-
წოდებით „მოდი ნახე“.

◆ ამ ოცე ვაგონი ფქველიდან რომელ-
საც ქ. ფოთში ქუთაისის საქიროების
თვის რეკვიზიცია უყვეს, ქალაქმა უყვე
მიიღო 6 ვაგონი, ხოლო დანარჩენ 14
ვაგონსაც ამ დღეებში მიიღებს.

◆ ქადაქის სსსსიტრო კომისიამ სანო-
ვაცი ზედმეტ ფსკეში გაყიდვისათვის
ოქმი შეუდგინა გავარინის ქუჩაზე სიმონ
დავითის მე ტყეშელაშვილს.

◆ ახლ სენაკის სასოფლო სამეურნეო
საზოგადოების გამგეობა, სენაკის მაზრაში
სასოფლო სამეურნეო ცოდნის გაავრცე-
ლების საქიროებისათვის, შუამდგომლობს
დასავლეთ საქართველოს მთავრობის აგ-
რონომ ა. მ. ვასილევსკის წინაშე რათა
აღმოუჩინოს ხსენებულ საზოგადოებას
ყოველ წლიური დახმარება 1200 მანე-
თის სახით.

◆ დღეს დაღათ 7 საათზე ქუთაისში ჩა-
მოსაკენებენ კავასისის ფრონტზე ბრძო-
ლაში მტერთან გამირულად დაღუპულ პოლ-
ეთქვით რომანს, დრამას... გესმის, შენ
უნდა იმუშავო და...

— რა გქნა, უბასუბე მე, რაც შემიძ-
ლია ვმუშაობ, ვსწერ და მეტი რა გინ-
დათ... დიდი რამე... ჰო მაგაზე მე ბევრ
ჯერ ვფიქრობდი, მარა, არც ისეთი თემა
მაქვს და... და ერთი სიტყვით არ შემი-
ძლია რამე დიდი ნაწარმოების დაწერა
და მორჩა... განა შენი სწავლება მინდა
რომ შემიტელოს, მაგრამ... ჰეხ...
— არა, ჩემო მშაო, მე, როგორც მე-
ბარი, მოვიბოხო, რომ შენ შეუდგე მე-
შაობას... თემის მე გაძლევ, არც ისე
ძნელია მინდამინც ამ თემის მოძებ-
ნა...

— აბა რა არი, როგორი თემა?!
ეხლავებს...
მან მოუკიდა პპიროსს, გიარ-გამოი-
რა... — იი თუნდა ასეთი მიბოხა მან, რამ-
დენივე წუთის შემდეგ:
— ერთი ახალგაზრდა უმაღლეს სწავ-
ლა დამთავრებული თავადი სცხოვრობს
სოფლად თავისი მამულში, ამუშავებს მი-
წას ახალი მანქანებით და სხვადასხვა.

ჩამოდის ერთხელ ქალაქში... შეგნდება
ერთ ქალს. ქალი ახალგაზრდა... გიშრის
ფერი თმა... სპილოს ძეღის ფერი თე-
რი კბილები... შავი თვალები, წამ წამთა
ჩრდილი და სხვადასხვა და სხვა ამისთა-
ნა... შეუყვარდება... შეირთავს ცოლათ.
წავლენ სოფლათ... პირველათ ბუნება,
მშვენიერება... ერთი სიტყვით სტკებე-
ან... მერე ქალს მოსწყურდება, ჩამოღ

რე კულტურასაც შექმნის. ჩვენი ჩვენი
სიმდიდრე კი სოფელშია ჩამარბული და
როდესაც სოფელი მთავრდება, ჩვენი
ჩვენი გრისა, ვეან მთელს სოფელშია
მასშინ მასში კულტურის წინააღმდეგობა
გამაძირებს ჩვენს სოფელს? ჩვენ ვიცით,
რომ კავასიაში ბევრი სხვადასხვა ვაგონი
დაუშრეტელი, ჯერ კიდევ დაუმუშავებე-
ლი და გამოუყვლეველი სიმდიდრეა. უპი-
რველესი სიმდიდრე კი ეს თვით კავასისის
ბუნებაა, მისი შესანიშნავი ნიადაგია, რო-
მელიც თითქმის მთელი მსოფლიოს მკე-
ნარეებს იგუბებს, აი, აქ უნდა ვვიმოთ
სიმდიდრის და ბედნიერებისაკენ მიმავალი
გზა. ყოველ ჩვენგანს ეს კარგათ ესმის.

◆ გვლავ მუფუნგუების შესახებ. როგორც
დასამჯავლებათ გავიგეთ ადგ. მუფუნგუებს
თურმე ქადაქის გამგეობა ახლავს სსკდასსკა
ხარისხის პუნის ფქველს და წინადადებას აქ-
ლევს, რომ მათ ეს ფქველი აფრთხის ერთი
შეტრეში ისე, რომ შეტრე ხარისხის პური
გამოადავს, მაგრამ შეტრეები ამს ეგრადლე
მას სრულად არ აქტევენ, აგახი თურმე კარ-
გი დარსუბის ფქველს სსკდასსკა ადგაქვი-
ში შევიდნ ზედ-შეტ ფსკეში და ადგილ-
ბრავ კა აგსბებნ სრულად უფარვის პურს
და ზედ-შეტ ფსკეში აწქედან მომხმარებუბეს.

◆ სსკდასსკა მინისტრის რწუ
ნებუდა აცნობებს აგრონომ ა. მ. ვასი-
ლევსკის რომ სამიწათმკველად დღებარა
მეტესი სამეგრელოში ქარხახული აქვს
დაარსოს ჩიის საშრობი განხანა, იმვაჯი
ტიპის როგორიც ამჟამათ არსებობს და
მოქედობს ქ. ოზურგეთში.

◆ მუშაგომლობა ლეღვანის საზოგა
დოების (მორ. მ.) მცხოვრებნი: გიორ
გი მაქვარიანი იოსებ გურგენიძე, გიორ-
გი ებანოძე, იორდანე არევაძე და ბესა-
რიონ მუმლაძე შუამდგომლობენ ქუთაი-
სის გუბერნატორის წინაშე, რათა ნება
დართონ მათ გახსნან მომხმარებელი სა-
ზოგადოება სოფელ მარელისში „სხელ-
წოდებით „მოდი ნახე“.

◆ ამ ოცე ვაგონი ფქველიდან რომელ-
საც ქ. ფოთში ქუთაისის საქიროების
თვის რეკვიზიცია უყვეს, ქალაქმა უყვე
მიიღო 6 ვაგონი, ხოლო დანარჩენ 14
ვაგონსაც ამ დღეებში მიიღებს.

◆ ქადაქის სსსსიტრო კომისიამ სანო-
ვაცი ზედმეტ ფსკეში გაყიდვისათვის
ოქმი შეუდგინა გავარინის ქუჩაზე სიმონ
დავითის მე ტყეშელაშვილს.

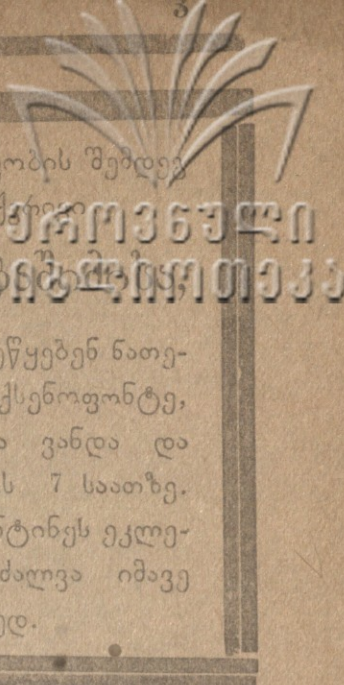
◆ ახლ სენაკის სასოფლო სამეურნეო
საზოგადოების გამგეობა, სენაკის მაზრაში
სასოფლო სამეურნეო ცოდნის გაავრცე-
ლების საქიროებისათვის, შუამდგომლობს
დასავლეთ საქართველოს მთავრობის აგ-
რონომ ა. მ. ვასილევსკის წინაშე რათა
აღმოუჩინოს ხსენებულ საზოგადოებას
ყოველ წლიური დახმარება 1200 მანე-
თის სახით.

◆ დღეს დაღათ 7 საათზე ქუთაისში ჩა-
მოსაკენებენ კავასისის ფრონტზე ბრძო-
ლაში მტერთან გამირულად დაღუპულ პოლ-
ეთქვით რომანს, დრამას... გესმის, შენ
უნდა იმუშავო და...

— რა გქნა, უბასუბე მე, რაც შემიძ-
ლია ვმუშაობ, ვსწერ და მეტი რა გინ-
დათ... დიდი რამე... ჰო მაგაზე მე ბევრ
ჯერ ვფიქრობდი, მარა, არც ისეთი თემა
მაქვს და... და ერთი სიტყვით არ შემი-
ძლია რამე დიდი ნაწარმოების დაწერა
და მორჩა... განა შენი სწავლება მინდა
რომ შემიტელოს, მაგრამ... ჰეხ...
— არა, ჩემო მშაო, მე, როგორც მე-
ბარი, მოვიბოხო, რომ შენ შეუდგე მე-
შაობას... თემის მე გაძლევ, არც ისე
ძნელია მინდამინც ამ თემის მოძებ-
ნა...

— აბა რა არი, როგორი თემა?!
ეხლავებს...
მან მოუკიდა პპიროსს, გიარ-გამოი-
რა... — იი თუნდა ასეთი მიბოხა მან, რამ-
დენივე წუთის შემდეგ:
— ერთი ახალგაზრდა უმაღლეს სწავ-
ლა დამთავრებული თავადი სცხოვრობს
სოფლად თავისი მამულში, ამუშავებს მი-
წას ახალი მანქანებით და სხვადასხვა.

ჩამოდის ერთხელ ქალაქში... შეგნდება
ერთ ქალს. ქალი ახალგაზრდა... გიშრის
ფერი თმა... სპილოს ძეღის ფერი თე-
რი კბილები... შავი თვალები, წამ წამთა
ჩრდილი და სხვადასხვა და სხვა ამისთა-
ნა... შეუყვარდება... შეირთავს ცოლათ.
წავლენ სოფლათ... პირველათ ბუნება,
მშვენიერება... ერთი სიტყვით სტკებე-
ან... მერე ქალს მოსწყურდება, ჩამოღ

7 ნოემბერს დაბა ყვირილაში ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა **დავით დამაზაძის ქალიშვილი თეონა** (დავით დამაზაძის ქალიშვილი) **თელა ნიკოლოზის ასული დაბაყალიძე** (თელა ნიკოლოზის ასული დაბაყალიძე).

რასაც ავადმყოფობის მწუხარებით და გლოვით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთა განსვენებულის, შვილები: ქსენოფონტე, ვახტანგ, მიხეილ და დავით, რძლები: ზედაგია და ვანდა და შვილისშვილები. პანაშვილი ყოველ დღეს საღამოს 7 საათზე. გამოსვენება საქ. სახლიდან წმ. დავით და კონსტანტინეს ეკლესიაზედ კვირას 13 ნოემბერს 9¹/₂ საათზედ. დაკრძალვა იმავე დღეს 3 საათზედ წმ. ნინოს სასაფლაოზედ.

იგნეს, რა საჭიროა თვით ერის დამოუკიდებლობა. ხალხი ბევრნიარათაა დამოუკიდებელი, როცა მისი შვილები არ შეუფერხებენ მათგან და მოხელის ადგილს როგორც ერთადერთ თავის სარჩენ წყაროს. პოლიციის სოფელი ჩვენებურ დაბაზე ბევრად წინ სდგას ეკონომიურად და კულტურულად, იმიტომ რომ, როგორც ვსთქვი, იქ ყველა მუშაობს თავის მიწაწყალზე, იქ ყველა იცის მეურნეობის ძირითადი კანონები მაინც. მაშ, საჭიროა ჩვენშიც ასეთი ცოდნის შეტანა. საჭიროა სამეურნეო სასწავლებლები და ამ სახის სხვაგვარი დახმარება.

აფრთხიანებით წავიკითხე გზ. „მეგობრის“ მე 183 ნომერში დასტამბული წერილი ბნი ავრ. რ. გედევანიშვილისა: „სამეურნეო სასწავლებელი თუ გიანაზია სასიხარულოა ასეთი მისწრაფება ხალხისა. სასურველი და სასარგებლოა თვით იდეა სამეურნეო სასწავლებლისა ამ წერილში სხანს, რომ დაბა ზესტაფონში ინტელიგენტთა ჯგუფმა განიზრახა სასწავლებლის დაარსება. შორაპნის მხარეში. ერთხმად აღიარებულ იქნა საშუალო სამეურნეო სასწავლებლის დაარსება. ვიმეორებ, ყველა ჩვენგანს, ვისაც კი ცოტათ იანტერესობს.

სამოსწავლო გეგმა საშუალო სამეურნეო სასწავლებლისა (საბერთ. ტიპის) ნორმალური წესდების მიხედვით.

თეორეტიული და პრაქტიკული შეცდინეობა	საათების რიცხვი კვირაში.		
	თეორეტიული შეცდინეობა	პრაქტიკული შეცდინეობა	პრაქტიკული შეცდინეობა
ს ა გ ნ ე ბ ა.	სამართლობა.	სამართლობა.	სამართლობა.
1 საღვთო სჯული	8	—	—
2 რუსული ენა	14	2	—
3 გეოგრაფია (საერთო და სამრეწველო)	8	—	—
4 ისტორია	8	—	—
5 ანგარიში	2	—	—
6 გეომეტრია	6	—	—
7 ალგებრა	8	—	—
8 მიწის ზომვა (გეოდეზია)	4	2	23
9 ბოტანიკა	8	2	15
10 ზოოლოგია.	4	2	8
11 ენტომოლოგია (მავნე მწერების შესწავლა)	1	1	6
12 ტრიგონომეტრია	2	—	—
13 ფიზიკა და მექანიკა	8	2	—
14 მეთეორიოლოგია	2	—	1
15 ქიმიკა და ტექნოლოგია	12	10	—
16 მინეროლოგია და გეოლოგია	3	1	2
17 ნიადაგის შესწავლა	2	2	2
18 მცენარეების შესწავლა (საზოგადოებრივი და კერძო)	9	7	11
19 ანატომია და ფიზიოლოგია ცხოველთა	3	1	—
20 მესაქონლეობა და საქონლის აქიზობა	9	6	8
21 სამეურნეო მანქანების შესწავლა	4	2	5
22 სამეურნეო შენობის გაყვანა	2	2	4
23 სამეურნ. ეკონომია და ანგარიში	11	4	—
24 კანონების შესწავლა	2	—	—
25 ხატვა	6	8	3
26 აგრონომია (საზოგადოებრივი)	2	1	—
27 ნემეტიკური ან ფრანგული ენა	9	—	—

ეს სასწავლო გეგმა მოიცავს აქ იმითი სათვის, თუ რა საგნები სასწავლებლო ყველა საერთო ტიპის საშუალო სამეურნეო სასწავლებლისთვის და რამდენი საათი აქვს დათმობილი, როგორც პრაქტიკული ისე თეორეტიული საათებით.

რამე; მოგვხსენებთ, ადამიანები ჰაერით არ სარბლობენ—უნდა ამეწერა ამ სოფლებების უმთავრესი შრომის დარგი ბოლოს, თეიმურაზს ხომ ეყოლებოდა ცოლი, რომელმაც წარმოუვა ჩემი მომავალი რომანის გრიმი, ეყოლებოდა, მოყვრები, ნათესავ-ახლობლები... ჩემი რომანი თანამედროვე ჩვენი ცხოვრებიდან იყო ამოღებული, მაშასადამე აქ უნდა დამეწერა რამდენიმე თავი ჩვენი თავდა-აზნა ურთა ცხოვრებიდან. მრავალი ტიპიური პიროვნება, მრავალი შემთხვევა უნდა ამეწერა დამხმარებლობა, ვადამესკენა ვადამესხლართა, დამეცვა ფსიხოლოგიური სიმართლე და ვინ იცის კიდევ რა უნდა მექნა...

გამივარდა კალამი ხელიდან... უეცრათ ახალმა აზრმა გამიელვა თავში: — რა უბედურებათ მინდა, რომ მოუსეგ ხელი ზოგი გუბერნიას და დავიწყო მისი აღწერა. ვინ რას დამიბადლებს... დავიწყებ ისევ მარტოვან ჩემი რომანის უმთავრესი გმირებიდან... და მე კვლავ წაუღსი ხაზი თავად თეიმურაზს და მის შემდეგებს და დავსწერებ.

„ახალგაზრდა თავადიშვილს სერაპიონს, რომელმაც ამ რამდენიმე წლის წინათ და მთავარ-უმაღლესი სამეურნეო სასწავლებელი და ენერგიულთა ეწეოდა სოფლის მეურნეობის გაუმჯობესებას ძლიერ უყვარდა ერთი ახალგაზრდა ქალი, სახელათ მარო, რომლის თეთრმა, სილიოს ძელის

თვის და სხვა საჭირო დარგისთვის გამოსადეგი მიწა. აქ უნდა აიგოს პანსიონატის და კლასებისათვის დიდი შენობები, ლაბორატორიები, მოიწყოს ფიზიკური, ბოტანიკური, ზოოლოგიური, გეოლოგიური და მინეროლოგიური კაბინეტები. შედგენილ უნდა იქნას მრავალი სამეურნეო იარაღებიან და სხვა-ყველა ამ საქმის მოსაწყობათ ნორმალური წესდების მიხედვით საჭირო არა ნაკლებ 700—900 ათასი მანეთისა.

ყოველ წლიურად საშუალო სამეურნეო სასწავლებელი ჯდება 62—63 ათას მანეთით. ამ ხარჯების მიხედვით:

- 1) საშუალო სასწავლებლის გამგედი რექტორის და აგრეთვე მასწავლებლების წლიური ჯამაგირი უდრის 29,800 მან.
- 2) ყოველ წლიურად საჭირო ნივთების შესაძენად, აგრეთვე სხვა ხარჯები ბაღებზე, ბოსტანზე, საჩვენებელ მინდვრებზე და სარდაფებზე წლიურად უნდა გადაიდვას. 5,400 მან.
- 3) საავამთავროფოს, აქიშის, კანცელარიის და სხვა შტატ გარეშე მყოფ მოსამსახურეების შესანახად. 21,400 მან.
- 4) მოწოდების, (რომელიც ინახება სასწავლებლის ან სახელმწიფოს ხარჯზე) შესანახად წლიურად. 6000 მან.

სულ 62600—63000 მდე. გ. ქაქაძე (შემდეგ აქცევა).

შეკითხვა

ქუთაისის ძალაღის ვაგამოგონადმი. მოგხსენებთ თუ არა ქუთაისის ქალაქის გამგეობას, რომ ავადმყოფობა შიმშილგებული საზოგადოება „მომავალი“ ქალაქის თვითმართვლობადგან მიდებულ შპარს ჭეადის მსოფად თავის წევრებს და თუ ვინმე გარეშე სურს შპარს შექნა ავი ვერ წევრად უნდა ჩაეწეროს სხენეულ საზოგადოებაში და ამიტომ ქალაქის თვითმართვლობისაგან მიდებულ შპარს მს—„მომავალს“—ჭერ ეი-დეუ გამოუდგევილი აქვს და ის გაუხდა წევრების მოსაზრებულ საშუალებად? და თუ მოეხსენებთ ზემო აღნიშნული გარემოება რა ზომების მიღებას ანიჭებს ქალაქის გამგეობა „მომავლის“ ასეთი თვითმართვის წინააღმდეგ?

„მოსადასიყ“.
P. S. საჭიროა ვიფიქრო, რომ ეს შპარი ქალაქის გამგეობას ქქინდა შემოსახული უგადურეს საჭიროებისათვის და გადასცე კომპარტეებს ამ პირობათ რომ გაუყავათ საზოგადოებრივად ვაგამოგონადმი და არა მარტო თვითმართვლებზე.

მიტროპოლიტ პიტრიმისადმი.

პირველ ნოემბერს პიტრიმს, თავის ბინაზე, ნიშნად საქართველოს ეკლესიის სიყვარულისა და ღრმა პატივისცემისა ამ

„ახალგაზრდა თავადი“ და... აღარაფერი არ დამჩრა... დილას დაეწვიებოქვა—თქვი მე, წამოუსვი ამ დახაზულ ქაღალდს ხელი, შევაგდე ზუხარში და დავსწვიქი. ვითომ დავიძინე, მარა ვიი იმისთანა ძილს. ათასნაირი სიზმარი და მოჩვენება დამტრიალებდა თავზე სხვათა შორის მესიზმრა, ვითომ დამდგომოდა ჩემი მეგობარი სოლა თავზე და რაც ძალი და ღონე ქონდა მცემდა გინთუ არა რომანი უნდა დავწერო... როგორც იყო გაუათენე. ავდექი, შევკრიბე თუ სადმე ჩემს თავში ცოცხალი აზრი მოიპოვებოდა და შეუდექი საქმეს...

მივანებე თავი ამ უღანაშუალო ხალხს—სერაპიონის და მაროს ღელ-მამა ნათესავეებს და მივყავი ხელი მათი, ესე იგი, სერაპიონს და მაროს ურთიერთი დამოკიდებულების აღწერას. მაგრამ ახალი უბედურება აღმოჩნდა: სად შეიყვარეს მათ ერთმანეთი, როგორ? სადმე აღბათ შევვლენ ერთი მეორეს, უნდა ვიფიქროთ, რომ ეს მოხდა რომელიმე შენობაში, ან სახლში... შეიძლება ბაღშიცა, „მოვარი ან ღამეში“; თუ არა ქუჩაზე ხომ არ გააჩერებდა მარო სერაპიონს, ხომ არ შეატრიალო-შემოატრიალებდა თავის შავ თვალებს, არ უჩვენებდა თავის „სილიოს ძელის ფერ თეთრ კბილებს“?... აქ საქმე სულ სხვანაირათ უნდა შეატრიალო, მაგრამ როგორ?.. აღარ მუშაობს ტენი... ოფლი წერა

ეკლესიის შვილთა წარმომადგენლებმა მწვეკ მსმთავარს ძვირფასი კვერთხი მიართვეს.

მონაწილეობა მიიღეს: სახელმწიფო საბჭოს წევრმა თავ. აბაზმა, ქუთაისის გუბერნიის მარშალმა თავ. ნიჭარაძემ, გენერალ-ლეიტენანტმა თავ. ვანძამემ, კამერ-იუნკერმა თავ. ჩოლოყაშვილმა, გენერალ-მაიორმა თავ. ნაკაშიძემ, თავ. ორბელიანმა, თავ. დაღეშველიანმა, თავ. რატიშვილმა, თავ. ერისთავმა, თავ. ავალიშვილმა თავ. ქობულაშვილმა ა. ბ. ქორჭიამ ბ. პ. იესელიანმა, ა. ბ. ხოშტარიამ, პ. ხ. ჩიქვაძემ.

იმ დროსთვის, როდესაც თავ. აბაზს კვერთხი უნდა მიერთოდა მოვიდა და დაესწრო უწმ. სინოდის ობერ-პროკურორის ამხანაგი თავ. ნ. დ. თევზაშვილი.

თავ. აბაზმა აიღო კვერთხი ხელში და მღვდელ-მთავარს შემდეგი სიტყვებით მიესალმა: საქართველოს მადლიერნი შვილნი, სახსოვრად თქვენი იქ სამსახურისა, გთხოვენ შვილთაგან ივერიის დღეა მკლესიის ეს მკარგდო საჩუქარი მიიღოთ.

მწვემს მთავარმა მიიღო კვერთხი და დაახლოებით შემდეგი უპასუხა:

დიდათ ვმადლობ ივერიის ეკლესიის შვილთა დაუფასებრებელი პატივისცემისთვის. იცის ღმერთმა, თუ რა გადვიტანე მე ამ ბოლო წელში. ხშირად ვახსენებდი ივერიის ეკლესიის და მით ერთგვარ კმაყოფილებას ვგრძნობდი. ასი წელიწადი გავიდა და საქართველომ თავის სურვილის განხორციელებას ვერ მიადწი, მაგრამ იგი ყოველთვის შეუწყველი იყო ხელმწიფის ნდობაში და სიყვარულში. ახლაც საქართველოს საუკეთესო შვილები, რუსეთის შვილებთან ერთად, რუსეთის ღირსებას ეწირება. ქართველებს ერთგვარი ხასიათი გაქვთ: როდესაც უკეთესის მოლოდინში ხართ, მწუხარებაში სიხარულსაც ჩაურთავთ ხოლმე.

მე ბედნიერი ვიქნები, თუ გავიგონებ: რომ საქართველო და ივერთა ეკლესია ბედნიერიოა. ჩემი მისწრაფება იყო ივერიის ეკლესიის საქართველოსთვის სათინადო ანგარიში გამეწერა და დაეხმარებოდი, მაგრამ, სამწუხაროდ, ყველაფერი ჩემგან არაა დაბო-

წურით ჩამოძის შუბლზე... მომცა სიცხე... დამეკარგა ჰაბის მადა... იმ დღეს წერას თავი გავანებე... მეორე დღეს შევიქენი უძლებლობათ... ჩავარდი ლოგინათ... შევიქენი სერიოზულათ ავით... ექიმმა ფილტვების ანთებით იცნო ჩემი ავთამყოფობა... შეიძლება თქვენც მოკარით თვლით ამის წინეთ გახეტებში პატარა შენიშვნას—ესა და ის ახალგაზრდა ბელეტრისტი ავთ გახდა ფილტვების ანთებითო. ეს დქვენი მორჩილი მონაგახლდათ და ანთების მიზეზი კი ეს საბედისწერო რომანი იყო. სიკოცხლე ჩემი ბეწვზე ეკიდა; და ამ ეამსა განკითხვისას შევთქვი, შეფიციე ღმერს, რომ თუ მოვირი ახამც თუ რომანის წერას დავიწყებ, ხელსაც არ მოვიკიდებ რომელიმე დიდ ნაწარმოებს.

მადლობა ღმერთს—მოგრი... გავიხედე, გუშინ—მომდის წერილი. წერილის წაკითხვა და ჩემი გულის წასვლა ერთი იყო... ის უსინდისო! პირდაპირ თოფით არის ის ჩემგან მოსაკლავი აი რა ეწერა წერილში: „მშობო ნიკო! გამარჯობა... გისურვებ ყოველ კარგს, გავიგე რომ მორჩენილხარ, დიდებულია... იმედია რომ სიტყვას არ გასტებ და შენს დაწყებულ რომანს დამთავრებ. ველი დაუყოყნებლო პასუხს.“ შენი სოსო!

ამას მწერდა თვლილიდან ჩემი თავქარიანი მეგობარი. წარმოიდგინეთ თუ რას უპასუხებდი ამისთანა გადაოყვალ კაცს. ნ. შიჭიჭიძე.

კიდებულ; ბევრი ჩემ ძალს აღმეტება; მაგრამ იმდეს ნუ დევკარავთ, ღვთის განგების მიხედვითა ვის შეუძლია! ვინ იცის ეგებ ემი ძელებიც ძვირფას საქართველოს. ამ ღვთისშობლის ხვედრ მიწას, მივაბარო.

ბოლოს მწვემსმთავარმა ყველა მათ, რომელთაც კვერთხი მიართვეს, დიდი მადლობა გადაუხადა და უთხრა; ქართველებს გადამეტებული მადლობა გიყვართო; მე ამოდენი არაფერი დამიმსახურებიაო.

შემდეგ მიტროპოლიტმა და სტუმრებმა შინაური ბაისი გამართეს. მიტროპოლიტი თავს კარგად გრძნობდა. მას ჯანმთელბაში გაცილებით უმჯობესობა ეტყობოდა.

მორთმეული სამწვემსთავრო კვერთხი მშვენიერ ქართულ ნახლეოს წარმოადგენს, იგი წმიდა თოქმეჯური ვერცხლითაა მოქედილი და ძვირფასი ქვებითაა მორთული

თავზე ვერცხლის ჯვარი აქვს გაკეთებული ზედწარწერით: „ვეთილ მწვემს“. ქვემოთ ქართულად და რუსულად აწერია: „ივერიის ეკლესიის მოსარჩელეს და მფარველს მიტროპოლიტ პიტრიმს მისი მადრიელი და საყვარელ საქართველოს შვილთაგან“.

(პეტროვანდ. გელაშ.)

პროვინციის ცხოვრება.

„**მოსაზრებით.** ვინ არ იცის ღვევანდელი თატრის დაიად მნიშვნელობა? არა თუ ქალაქში, თუ ტრმა შიხს მადუნებულ სოფლის კუხსებზედ შეაშუქა თავისი განსახალგებელი სხეუა და იქ შეუწყებულა გლეხის ნერვებზე კი ათამაშა.—

მა ქალაქებზე რა გვეთქმის, როდესაც იქ ქურომთა მოუღი დასი, სელოანთა მოტრფაფე დასის პატრონთა და ქურვითა ეწერა. ბან სავისს რადეს, რომ საზოგადოებას ნათლად დახანხან მოუღა დირსუა და წავლა თანამედროვე ცხოვრებისა—მის ქალაქი სხვაოსნის დამხარა, როგორც დაბების, ეგრე ბოფლეობს; მაგრამ იმთ კი არა, რომ ქალაქებდან დროს შეუფერებელი და უსარგებლო პირობა და თუ გინდ ე. წ. თურქებში ზრდაუნებებში ვაგამოდიდეს, ვითომდა მემეტრებდეს რამეს პროვინციელთა განსებრე სადასის. სრულიად არა... ე. წ. მსახიობნი ამ ტარა წარმოდგენების მართეთ სელოანებს მნიშვნელობას უგარგვენ, საზოგადოებას ეურთა სმუნს უფერებებს და მსმენელთ შორის თუტრისადმა ანტეგონისმს ავადკენს.—მაგალითისთვის მოვიყვან 29 ოკტომბერს აქაურ. მასხელი თუტრას შენობაში გამართულ თქურეკას ვარშავის სამეფო თუტრას მსახიობის სტანკევიჩის სელმდგანკელობით.—

გასტროფი განუყოფებლად სმ ნაწილად მიგრულსა და შუორე განუყოფილებას არ ვისენებთ, რადგან იქ დარსქსნისმსავი არაფერია აუი მხოლოდ შესამე განუყოფილებას საინტერესოა იმთ რომ, მასში ტუყაფა დაპარეუბა აეო იმსში ფართე ასოკებით გუამინდინ „პატრიოტული“ საკონცერტო განუყოფილებათ, რადგან განცხადების ძალით მოუღ დასს უნდა შეესრულებათ. ფარდას ახდასს სენსზე გეყდაეთ ერთ მსახიობს, რომე დივ უმხანასო სიტუეებით მსმენელთ უერთა სმუნს უშეჭას.—მის შემდეგ გამოდის მსს. ქალი დასკავა, რომელიც სხვადასხვა სიტუეებს უნდა ამეუე ქანგზე მღერის და ისიც ასეთე მსმენლებელის სმობა, რომ მსმენელთ მისდამი სიხარულე ადებრებოდა.

